



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 556/2015-43

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Mgr. Marek Benedik, s. r. o., Rudnayovo námestie 1, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Marek Benedik, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 63 Er 1062/2014 z 2. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“ alebo „povinný“ v pôvodnom súdnom konaní) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 63 Er 1062/2014-61 z 2. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v právnom postavení povinného v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 63 Er 1062/2014 bol účastníkom exekučného konania na vymoženie uloženej povinnosti (vypratanie bytu, pozn.) a trov exekúcie na podklade exekučného titulu ~ vykonateľného rozsudku okresného súdu č. k. 24 C 237/2009-172 z 28. júna 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 570/2012-245 z 20. marca 2014.

V snahe podrobne zosumarizovať skutkový stav veci sťažovateľ ústavnému súdu chronologicky uvádza priebeh konania predchádzajúci vydaniu napadnutého rozhodnutia zo strany okresného súdu, v rámci ktorého zdôrazňuje, že „... po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu informoval majiteľov predmetného bytu listom zo dňa 20.6.2014 (doručeným dňa 23.6.2014), že byt nezadržuje a nemá tam svoje veci.

Napriek uvedenému na základe uvedených rozsudkov podali majitelia bytu (oprávnení) voči sťažovateľovi (povinnému) návrh na vykonanie exekúcie na Okresný súd Bratislava I, ktorý dňa 11.07.2014 vydal poverenie pod sp. zn. 63 Er 1062/2014 na vymoženie uloženej povinnosti voči sťažovateľovi vypratať byt a na vymoženie trov exekúcie.

Dňa 24.09.2014 exekútor doručil sťažovateľovi upovedomenie o začatí exekúcie. Sťažovateľ podal voči exekúcii a trovám exekúcie námietky dňa 30.09.2014 a dňa 08.10.2014, ktorých kópie doručil na Okresný súd Bratislava I dňa 28.10.2014.

V podaných námietkach sťažovateľ namietal, že predmetný byt neobýva, nemá tam svoje veci a ani ho nezadržuje. Ako dôkaz priložil písomné potvrdenie svojej sestry pani [REDAKOVANÉ] zo dňa 09.06.2014, v ktorom uviedla, že sťažovateľ byt neobýva, nezadržuje ho a nemá v ňom svoje veci. V námietkach zo dňa 30.09.2014 sťažovateľ ďalej uviedol, že oprávnení mali vedomosť o tom, že jeho sestra pani [REDAKOVANÉ] zotrúva v byte, nakoľko dňa 16.06.2010 podali na Miestnom úrade v Bratislave žiadosť o zrušenie trvalého pobytu sťažovateľa a jeho sestry v byte, ako aj mali vedomosť o tom, že

si pani [REDAKOVANÉ] nárokuje prechod nájmu po matke, pretože dňa 08.03.2012 žiadala o uzavretie zmluvy o nájme. Sťažovateľ taktiež uviedol, že informoval majiteľov bytu listom zo dňa 20.06.2014, že byt nezadržiava a nemá tam svoje veci.

Okresný súd Bratislava I vydal dňa 02.12.2014 uznesenie sp. zn. 63 Er 1062/2014, ktorým námietky povinného proti upovedomeniu o začatí exekúcie a proti trovám exekúcie zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 02.02.2015, a nie je voči nemu prípustné odvolanie.“.

3. S ohľadom na uvedené sa sťažovateľ, argumentujúc rozhodovacou praxou ústavného súdu, ako i Európskeho súdu pre ľudské práva, domnieva, že napadnutým rozhodnutím okresného súdu došlo k porušeniu jeho práv zaručených ústavou, ako i dohovorom (bod 1) v dôsledku svojvoľného postupu okresného súdu, ktorý sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal s písomnými dôkazmi, ktoré predložil.

Sťažovateľ zastáva názor, že dobrovoľne splnil to, na čo bol povinný podľa exekučného titulu, a že relevantnú námietku voči začatiu exekúcie uplatnil. Ako ďalej uvádza, «... svoju námietku podporil aj dôkazom, a to písomným potvrdením [REDAKOVANÉ]. Obsah tohto písomného potvrdenia bol relevantný, pretože preukazoval stav, ktorý sa mal dosiahnuť vypratáním.

Súd na námietky reagoval tým, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno preukázať, že byt dobrovoľne vypratal. Avšak s dôkazom, ktorým naopak sťažovateľ sledoval unesenie dôkazného bremena sa vôbec nevysporiadal. Súd dokonca tento dôkaz v odôvodnení ani nezmiel; neuviedol, že ho sťažovateľ predložil! Súd sa s predloženým dôkazom nezaoberal ani vecne, keď ho vôbec nehodnotil ani samostatne a ani v spojení s ostatnými dôkazmi. Je pritom zrejmé, že išlo o dôkaz zásadný. Z povahy veci pritom vyplýva, že sťažovateľ nemal vzhľadom na okolnosti ako inak preukázať negatívnu skutočnosť, a to, že sa v byte nenachádza on a ani jeho veci.

Vzhľadom na to nie je ani zrejmé, ako súd dospel k záveru, že sťažovateľ „žiadnym spôsobom nepreukázal, že jeho sestra s manželom v byte skutočne býva a má v ňom svoje osobné veci“. ...

Súd argumentoval úplne opomínajúc predložený dôkaz. A to v podstate len tým, že v námietkach sťažovateľ ako bydlisko uvádza adresu bytu. To však samé o sebe nevyvracia pravdivosť písomného potvrdenia (čo súd netvrdí, nakoľko sa predloženým dôkazom vôbec nezaoberal), pretože samotná skutočnosť, že sťažovateľ si uvádza určitú adresu, ako adresu trvalého pobytu neznamena, že sa tam aj zdržuje (spolu so svojimi vecami). V tejto súvislosti však súd úplne opomenul, že sťažovateľ predložil potvrdenie o zrušení evidencie trvalého pobytu na adrese bytu. ...

Súd vychádzal z toho, že dôkazné bremeno preukázať, že povinný splnil povinnosť uloženú exekučným titulom, znáša povinný. Súd však toto východisko aplikoval bez ohľadu na okolnosti veci a v skutočnosti zaťažil sťažovateľa excesívnym dôkazným bremenom, a to odhliadnuc od skutočnosti, že sťažovateľ predložil dôkaz, ktorým preukázal dobrovoľné splnenie svojej povinnosti (a ktorý súd opomenul). ...

Ako bolo uvedené vyššie, sťažovateľ po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu oznámil oprávneným (ich právnemu zástupcovi), že svoju povinnosť splnil, že predmetný byt neužíva, nezadržiava ho a nemá v ňom žiadne svoje veci. Z povahy veci vyplýva, že sťažovateľ nemohol poskytnúť dôkaz o tejto negatívnej skutočnosti. Exekučný titul mu neukladal povinnosť odovzdať alebo sprístupniť byt oprávneným (za daných okolností to ani urobiť nemohol, pretože byt nebol v jeho moci, nakoľko ho užívala iná osoba).

Z obsahu spisu nevyplýva, že by sa oprávnení pokúsili overiť túto skutočnosť, nepokúsili sa vstúpiť do bytu. Z povahy veci vyplýva, že ak tvrdili skutočnosť, že sťažovateľ dobrovoľne nesplnil svoju povinnosť uloženú exekučným titulom, a teda tvrdili pozitívnu skutočnosť, že byt aj naďalej užíva, znášali dôkazné bremeno preukázať, že sťažovateľ byt aj naďalej užíva, že sa v ňom zdržuje a že sa v byte nachádzajú jeho veci. Oprávnení totiž tvrdili, že sú splnené predpoklady pre vykonanie exekúcie (§ 38 ods. 2 ExPor), teda tvrdili skutočnosti vo svoj prospech. Oprávnení však nepredložili ani žiadne substancované tvrdenia a ani žiadny dôkaz o tejto skutočnosti.»

4. Na základe už uvedenej argumentácie preto sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a súčasne vydal dočasné opatrenie, ktorým by poverenému

súdnemu exekútorovi uložil povinnosť zdržať sa vykonávania úkonov v exekúcii vedenej pod sp. zn. Ex 1410/2014.

Zároveň navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1. Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 63 Er 1062/2014 zo dňa 02.12.2014 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 63 Er 1062/2014 zo dňa 02.12.2014 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur.

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

5. Ústavnému súdu bolo na základe jeho výzvy 15. mája 2015 doručené vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti, v ktorom okresný súd reaguje na v ústavnej sťažnosti uvedenú argumentáciu sťažovateľa a navrhuje sťažnosť zo strany ústavného súdu odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Zákonná sudkyňa JUDr. Hajdinová vo vyjadrení konštatuje priebeh konania predchádzajúci vydaniu napadnutého rozhodnutia a následne podrobne uvádza, že okresný súd v napadnutom rozhodnutí *«... konštatoval, že povinný neunesol bremeno dôkazu a nepreukázal existenciu okolností, ktoré by mohli spôsobiť zánik vymáhaného nároku alebo ktoré by mohli brániť jeho vymáhateľnosti, prípadne existenciu iných dôvodov, pre ktoré by bola exekúcia neprípustná. Argumenty povinného zostali len v rovine nepreukázaných tvrdení. Skutočnosť, že povinný doložil ku svojim námietkam oznámenie o zrušení trvalého pobytu, nepovažuje súd za dostatočný dôkaz, že sa na uvedenej adrese nezdržiava. Súd poukazuje na skutočnosť, že v písomne podaných námietkach zo dňa 30.9.2014, aj v späťvzatí žiadosti o zrušenie exekučného záložného práva zo dňa 22.10.2014 povinný uvádza adresu svojho pobytu na adrese [REDAKOVANÉ], ide teda o adresu, na ktorej sa nachádza byt, ktorý má byť vypratany na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. K námietke povinného, že predmetný byt obýva jeho sestra s manželom,*

ktorí sa domáhajú na súde určenia prechodu práva nájmu, exekučný súd uviedol, že na Okresnom súde Bratislava I sa pod sp. zn. 24 C 55/2012 viedlo konanie, v ktorom sa navrhovatelia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (sestra a švagor povinného v exekučnom konaní) domáhali voči odporcom... určenia prechodu nájmu k bytu, ktorý má byť vypratany. Okresný súd Bratislava I však konanie zastavil uznesením č. k. 24 C 55/2012-56 zo dňa 24.2.2014 (právoplatným dňa 30.4.2014) z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania. Povinný žiadnym spôsobom nepreukázal, že jeho sestra s manželom v byte skutočne býva a má v ňom svoje osobné veci. Preto je argument povinného právne irelevantný. Už Krajský súd v Bratislave v rozsudku č. k. 9 Co 570/2012-245, 9 Co 136/2013 zo dňa 20.3.2014, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 24 C 237/2009-172 zo dňa 28.6.2012 uviedol, že podanie návrhu na začatie konania vo veci sp. zn. 24 C 55/2012, ktorým sa sestra povinného domáhala určenia prechodu nájmu bytu, považoval za účelové, pričom povinný v prvostupňovom konaní sp. zn. 24 C 237/2009 túto skutočnosť neuvádzal. Povinný v čase rozhodovania odvolacieho súdu nemal odvodené právo bývania v predmetnom byte od jeho sestry [REDAKOVANÉ]. Exekučný súd preto považoval námietky povinného za neodôvodnené a zamietol ich. Z rovnakých dôvodov zamietol aj námietky povinného proti trovám exekúcie. ...

Súd doručoval uznesenie povinnému na poslednú známu adresu, ktorú povinný uviedol aj v námietkach, [REDAKOVANÉ], z ktorej sa zásielka vrátila nedoručená s poznámkou pošty Bratislava I „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“, to znamená, že povinný na tejto adrese v čase doručovania mal poštovú schránku.

Povinný až dňa 18.12.2014, teda po rozhodnutí o námietkach, exekučnému súdu oznámil zmenu jeho adresy na [REDAKOVANÉ], napriek tomu, že podľa lustrácie v Registri obyvateľov SR bol na tejto adrese prihlásený už od 3.11.2014 a vedel, že súd bude rozhodovať o jeho námietkach proti exekúcii aj proti trovám exekúcie a že mu bude doručovať rozhodnutie, čím sťažil postup súdu. Súd povinnému doručoval uznesenie č. k. 63 Er 1062/2014-61 zo dňa 2.12.2014 na adresu [REDAKOVANÉ], aj na novú adresu [REDAKOVANÉ]. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.2.2015.

Exekučný súd priamo nedoručoval povinnému vyjadrenie oprávnených k jeho námietkam, pretože v ňom oprávnení uvádzali dôvody, ktoré boli exekučnému súdu (rovnako tak povinnému) známe z predchádzajúceho konania. Prípadná replika povinného k vyjadreniu oprávnených k jeho námietkam, by nemala vplyv na rozhodnutie exekučného súdu o námietkach. Exekučný súd nezaložil svoje rozhodnutie č. k. 63 Er 1062/2014-61 zo dňa 2.12.2014 na vyjadrení oprávnených k námietkam povinného a vyjadrenie oprávnených nemalo vplyv na rozhodnutie súdu o námietkach. Preto som toho názoru, že týmto postupom exekučný súd neporušil právo povinného na prístup k súdu, čo by malo za následok odňatie možnosti konať pred súdom (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 273/2014 zo dňa 28.1.2015). Napokon, povinný dňa 17.2.2015 nahliadal do exekučného spisu sp. zn. 63 Er 1062/2014 (č. l. 71), kedy prevzal vyjadrenie oprávnených a dostalo sa do jeho dispozičnej sféry. V tomto kontexte je potrebné zohľadniť aj špecifiká exekučného konania, ktoré ako osobitné konanie nastupuje až vtedy, keď povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.»

JUDr. Hajdinová zároveň ústavnému súdu pre ozrejenie uvádza i ďalšie procesné návrhy tak sťažovateľa, ako i oprávnených a rozhodnutia okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 63 Er 1062/2014, ktoré nastali po vydaní napadnutého rozhodnutia okresného súdu [rozhodnutie sp. zn. 63 Er 1062/2014 z 24. apríla 2015 o zmene súdneho exekútora na návrh oprávnených či rozhodnutie sp. zn. 63 Er 1062/2014 z 27. apríla 2015 o nepovolení odkladu exekúcie na návrh povinného pre absenciu zákonných podmienok vyplývajúcich z § 56 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, pozn.] a v závere konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je podľa jej názoru vecne, ako i právne správne a rešpektuje ustanovenia Exekučného poriadku, ako i súvisiacu judikatúru súdov Slovenskej republiky.

6. Sťažovateľ v nadväznosti na vyjadrenie okresného súdu (bod 5) vo vyjadrení zo 16. júna 2015 navrhuje vzhľadom na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 63 Er 1062/2014 pripustenie zmeny petitu dočasného opatrenia tak, že

„... súdnemu exekútorovi [REDACTED]... sa ukladá, aby sa zdržal vykonávania úkonov v exekúcii sp. zn. Ex 1410/2014...“.

V nadväznosti na vyjadrenie JUDr. Hajdinovej sťažovateľ uvádza, že „... sudkyňa z vecnej stránky nespochybnila podstatu sťažnosti. Sťažovateľ teda trvá na tom, že došlo k porušeniu jeho práv.“

Argumentáciu sudkyne považuje sťažovateľ za rozporuplnú. Absolútny dôraz položila na to, že sťažovateľ na námietkach uviedol ako adresu trvalého pobytu [REDACTED] [REDACTED]. Odhliadnuc od skutočnosti, že mala preukázané zrušenie trvalého pobytu na tejto adrese, sama význam uvedenia trvalého pobytu relativizuje. Tvrdí totiž, že údaj o trvalom pobyte má len evidenčný charakter a nezakladá žiadne právo. Odhliadnuc od skutočnosti, že sudkyňa nezvážila, že sťažovateľ mohol uviesť nesprávnu adresu napríklad omylom zo zotrvačnosti, táto skutočnosť sama osebe nemohla byť dôkazom o tom, že sťažovateľ sa v byte združuje. Ani údaj o trvalom pobyte totiž sám osebe neznamená, že sa osoba na adrese zdržuje. Úvahy súdu na tému doručovania rozhodnutí, či a kde mal sťažovateľ poštovú schránku, nedokazujú to, že sťažovateľ byt užíva; týmito súd napadnuté uznesenie neodôvodňoval a v okolnostiach veci ide len o špekulácie irelevantné vo vzťahu ku skutočnosti, že súd svojvoľne opomenul kľúčový dôkaz a nesprávne určil dôkazné bremeno.

Pokiaľ sudkyňa poukazuje na to, že sestra sťažovateľa podala návrh na určenie práva nájmu, ktorý následne vzala späť, je to úplne irelevantné. Nevyvracia to totiž skutočnosť, že sestra sťažovateľa byt so svojim manželom reálne užíva a ani pravdivosť jej vyhlásenia, že sťažovateľ byt neužíva a nemá tam veci. ...

K námietke sťažovateľa, že súd nesprávne určil dôkazné bremeno, sa sudkyňa nevyjadřila vôbec. Sťažovateľ je teda opäť toho názoru, že sudkyňa z vecnej stránky nespochybnila podstatu sťažnosti. Sťažovateľ teda trvá na tom, že došlo k porušeniu jeho práv.

Pre úplnosť sťažovateľ uvádza, že nenamieta to, že sa súd nestotožnil s jeho právnymi názormi, resp. že nebol úspešný, čo sa týka námietok proti exekúcii, ale predovšetkým to, že (i) súd opomenul kľúčový dôkaz priamo potvrdzujúci jeho tvrdenia,

dokonca ho v odôvodnení ani nezmienuje, hoci o ňom vedomosť mal a (ii) že súd nesprávne určil dôkazné bremeno. ...

Čo sa týka tvrdenia, že súd nedoručoval povinnému vyjadrenie oprávnených, argumentácia sudkyne je v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Najvyššieho súdu SR. ...

Zdôrazňujeme ďalej, že obsahom vyjadrenia oprávnených bolo, že povinný nepreukázal, že byt neobýva a že sa v byte nezdržuje. Podľa nášho názoru ide o tvrdenie, na ktoré mal mať sťažovateľ možnosť reagovať replikou, prípadne návrhmi na vykonanie dôkazov, a to práve s ohľadom na špecifiká exekučného konania, v ktorom sa pojednávanie nevykonáva. Nevedno nakoniec, odkiaľ mal mať sťažovateľ vedomosť o argumentácii oprávnených.

Tvrdenie súdu, že povinný nahliadol do spisu 17.02.2015, kedy vyjadrenie oprávnených prevzal, je absurdné, nakoľko k tomu došlo až po vydaní napadnutého uznesenia.“.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (III. ÚS 415/2011, IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

10. Sťažnosť na porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 63 Er 1062/2014 z 2. decembra 2014 adresovanú ústavnému súdu odôvodnil sťažovateľ

primárne tým, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je arbitrárne a neodôvodnené, pretože okresný súd sa v ňom náležite nevysporiadal s jeho námietkami tak proti exekúcii samotnej, ako i voči jej trovám.

11. Pre účely preskúmania sťažovateľom tvrdených námietok si ústavný súd zadovážil príslušné podkladové spisy okresného súdu sp. zn. 63 Er 1062/2014, sp. zn. 24 C 237/2009 a sp. zn. 24 C 55/2012.

II.A K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím okresného súdu

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

13. Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť zo strany okresného súdu vydaním neodôvodneného a arbitrárneho rozhodnutia sp. zn. 63 Er 1062/2014 z 2. decembra 2014. Sťažovateľ sa zároveň domnieva, že dobrovoľne splnil to, na čo je povinný podľa exekučného titulu, a teda že tu existuje stav, ktorý zodpovedá stavu, ktorý sa má dosiahnuť výkonom povinnosti uloženej exekučným titulom.

14. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho

pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

15. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

16. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia okresného súdu ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd svoje rozhodnutie, ktorým zamietol námietky sťažovateľa (povinného v pôvodnom exekučnom konaní) proti upovedomeniu o začatí exekúcie, ako i proti trovám exekúcie, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia z v konaní zistených skutkových záverov a na tomto základe vyvedených právnych záverov.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (s. 2 ~ 4) vyplýva, že okresný súd vyčerpávajúcim spôsobom reagoval na nosné argumenty sťažovateľa uvedené v jeho námietkach proti exekúcii, ako i proti trovám exekúcie. Pre posúdenie danej veci ústavným súdom je však relevantný právny záver okresného súdu o zamietnutí týchto námietok odôvodnený tým, že:

„Súd nahliadnutím do spisu sp. zn. 63 Er 1062/2014 zistil, že exekučné konanie prebieha na základe vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I č. k. 24 C 237/09-172 zo dňa 28.06.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 570/2012-245 zo dňa 20.03.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.06.2014 a vykonateľnosť dňa 24.06.2014.

Nie je v kompetencii súdu v exekučnom konaní posudzovať právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu, k tomuto rozhodnutiu mal možnosť povinný podať riadny opravný prostriedok a týmto rozhodnutím je viazaný.

Námietky sú procesnou obranou povinného proti neprípustnej exekúcii, ktorých účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonávania exekúcie. Námietky povinného proti exekúcii musia byť odôvodnené v súlade s ust. § 50 ods. 1 Exekučného poriadku. Účastník konania na strane povinného nesie dôkazné bremeno, t. j. je povinný preukázať, že po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti alebo je povinný preukázať, že sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

Skutočnosť, že povinný doložil ku svojim námietkam oznámenie o zrušení trvalého pobytu, nepovažuje súd za dostatočný dôkaz, že sa na uvedenej adrese nezdržiava. Súd poukazuje na skutočnosť, že v písomne podaných námietkach zo dňa 30.9.2014 aj v späťvzatí žiadosti o zrušenie exekučného záložné práva zo dňa 22.10.2014 povinný uvádza adresu svojho pobytu na adrese [REDAKOVANÉ], ide teda o adresu, na ktorej sa nachádza byt, ktorý má byť vypratany na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu.

K námietke povinného, že predmetný byt obýva jeho sestra s manželom, ktorí sa domáhajú na súde určenia prechodu práva nájmu, exekučný súd uvádza, že na Okresnom súde Bratislava I sa pod sp. zn. 24 C 55/2012 viedlo konanie, v ktorom sa navrhovatelia

██████████ a ██████████ domáhali voči odporcom... určenia prechodu nájmu k bytu, ktorý má byť vypratáný. Okresný súd Bratislava I konanie zastavil uznesením č. k. 24 C 55/2012-56 zo dňa 24.2.2014 (právoplatným dňa 30.4.2014) z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania. Povinný žiadnym spôsobom nepreukázal, že jeho sestra s manželom v byte skutočne býva a má v ňom svoje osobné veci. Preto je argument povinného právne irelevantný.

Už Krajský súd v Bratislave v rozsudku č. k. 9 Co 570/2012-245, 9 Co 136/2013 zo dňa 20.3.2014, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 24 C 237/2009-172 zo dňa 28.6.2012, uviedol, že podanie návrhu na začatie konania vo veci 24 C 55/2012, ktorým sa sestra povinného domáhala určenia prechodu nájmu bytu, považoval za účelové, pričom povinný v prvostupňovom konaní sp. zn. 24 C 237/2009 túto skutočnosť neuvádzal. Povinný v čase rozhodovania odvolacieho súdu nemal odvodené právo bývania v predmetnom byte od jeho sestry ██████████.

Exekučný súd konštatuje, že povinný neunesol bremeno dôkazu a nepreukázal existenciu okolností, ktoré by mohli spôsobiť zánik vymáhaného nároku alebo ktoré by mohli brániť jeho vymáhateľnosti, prípadne existenciu iných dôvodov, pre ktoré by bola exekúcia neprípustná. Argumenty povinného zostali len v rovine nepreukázaných tvrdení. Preto súd jeho námietky proti exekúcii zamietol.

Povinný podal námietky proti trovám exekúcie z tých istých dôvodov ako námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie. Nakoľko povinný do dnešného dňa dobrovoľne nesplnil povinnosť uloženú mu exekučným titulom a predmetný byt nevypratá, návrh na vykonanie exekúcie bol podaný dôvodne a v súlade s Exekučným poriadkom, z tohto dôvodu bude musieť povinný znášať trovy exekúcie. Z toho dôvodu, súd zamietol aj námietky povinného proti trovám exekúcie.“.

17. Po zhodnotení obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd na námietky sťažovateľa reagoval primeraným spôsobom, vysporiadal sa s okolnosťami, ktoré mali podľa názoru okresného súdu pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňovali skutkový a právny základ napadnutého

rozhodnutia. Do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd zároveň náležite uviedol postup, akým dospel k svojmu rozhodnutiu.

Tým okresný súd splnil všetky požiadavky kladené na jeho rozhodnutie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých absenciu mu sťažovateľ vyčítal.

Uvedený výklad okresného súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

18. Ústavný súd je s ohľadom na uvedené toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným napadnutým rozhodnutím okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia okresného súdu popiera tvrdenie sťažovateľa, že z jeho strany nedostal odpoveď na svoje argumenty uvedené v námietkach proti exekúcii, ako aj proti trovám exekúcie.

19. K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

20. Vychádzajúc zo sťažnostných námietok sťažovateľa, ústavný súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu (v časti výroku o zamietnutí námietok sťažovateľa

proti upovedomeniu o začatí exekúcie) dospel k záveru, že ho nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivý súdny proces, a že z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu na spochybnenie právnych záverov okresného súdu vyjadrených v tejto časti ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia.

Pretože napadnuté rozhodnutie okresného súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru okresného súdu.

21. Skutočnosť, že konanie pred všeobecným súdom neskončilo podľa predstáv sťažovateľa, sama osebe nie je právnym základom na namietnutie porušenia v petite označených práv sťažnosťou podanou ústavnému súdu, pretože, ako bolo uvedené, označené práva v sebe nezahŕňajú záruku úspechu v konaní. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím okresného súdu a porušením základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (bod 20) odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pozornosti ústavného súdu rovnako neunikla skutočnosť, že sťažovateľ podanou ústavnou sťažnosťou chránil svoje práva skôr formálne, a nie materiálne. V situácii, ak sťažovateľ (ako sám tvrdí) predmetnú nehnuteľnosť, ktorá je predmetom exekúcie, neobýva a ani ju nezadržuje, by totiž reálnym výkonom exekúcie k materiálnemu ohrozeniu, respektíve porušeniu sťažovateľom v petite sťažnosti označených práv ani nemohlo dôjsť.

Navyše „*prípadnú škodu*“, ktorá by „*eventuálne*“ sťažovateľovi v súvislosti s realizovaným výkonom exekúcie vznikla, by si sťažovateľ následne mohol uplatniť voči štátu, pričom rozhodovanie o náhrade škody (spôsobenej tak nezákonným rozhodnutím, ako i nesprávnym úradným postupom) patrí v zmysle doterajšej judikatúry ústavného súdu v zásade do právomoci všeobecných súdov.

22. V nadväznosti na druhú časť napadnutého rozhodnutia (týkajúcu sa rozhodnutia okresného súdu o námietkách povinného proti trovám exekúcie) ústavný súd vzhľadom na hodnotu, ktorá by eventuálne bola „*v hre*“, t. j. výšku prípadných trov exekúcie, konštatuje, že predmet tejto ústavnou sťažnosťou napadnutej časti rozhodnutia okresného súdu nedosahuje v danom konkrétnom prípade intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť.

23. Okresný súd druhým výrokom napadnutého rozhodnutia námietky sťažovateľa proti trovám exekúcie zamietol z dôvodu, že „... *povinný do dnešného dňa dobrovoľne nesplnil povinnosť uloženú mu exekučným titulom, predmetný byt nevypratal a návrh na vykonanie exekúcie bol podaný dôvodne a v súlade s Exekučným poriadkom...*“.

24. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že v posudzovanom prípade je nevyhnutné zohľadniť intenzitu namietaného porušenia zákona (jeho ústavnoprávny rozmer), ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia v petite označených práv sťažovateľa zaručených ústavou, ako i dohovorom (bod 4).

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytnutie ústavnoprávnej ochrany sťažovateľovi prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch, v ktorých došlo k porušeniu základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Posudzovaná vec (bod 22) takúto intenzitu zjavne nedosahovala.

25. Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade existuje aj dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti i (bod 22) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie. V kontexte uvedeného totiž nemožno opomenúť, že výška trov exekúcie uvedená v upovedomení o začatí exekúcie z 13. augusta 2014 je len predbežným vyčíslením týchto trov a skutočné trovy exekúcie bude súdny exekútor špecifikovať až následne pri ukončení exekučného konania v súlade s Exekučným poriadkom a vyhláškou Ministerstva

spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov a o ich výške rozhodne súd.

II.B K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým rozhodnutím okresného súdu

26. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd podotýka, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v tomto smere ústavnú sťažnosť neodôvodnil v zmysle požiadavky § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Na podporu svojho tvrdenia o porušení čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuviedol žiadne konkrétne argumenty, ktoré by akýmkoľvek spôsobom takéto porušenie signalizovali.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatoval, že sťažnosť sťažovateľa v tejto časti neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, a preto nespĺňa ani podstatnú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a preto ju v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu nespĺnenia zákonom predpísaných náležitostí.

27. Vzhľadom na to, že sťažovateľova sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jeho ďalšími návrhmi nezaoberal (bod 5).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2015